

Tamara Lujak

Haiku & PROZA

Miriši na mene

Dodirujem tri tamne crte na tvom sjajnom telu. Prelazim preko njih pažljivo, kao da će se ozlediti. Ljubim ih vrhovima usana, dodirujem jezikom. Nisu slane. Nisi slan. Ne još. Tetovažom ih zovem, a znam da tetovaža nisu, već serijski broj proizvodnje. Oboje se pravimo da ne znamo odakle dolaziš, ali metalni odjek tvojih kukova nas svaki put na to podseća. Ne mari. Dopadaš mi se ovakav. Bez ijedne bore ili pregiba na koži. *Koži*. Metalnom ovojku, metalnoj kanti kako je ponekad zovem, metalnoj košulji, ogrtaču.

Pritiskaš me nežno na krevet i ljubiš, a hladnoća ostaje kao pečat na mojoj koži. Ježim se. Njuškam te. Nemaš miris. Još uvek. Ispustićeš ga nešto kasnije iz veštačkih žlezda ugrađenih ispod pazuha, pošto te budem dovela do vrhunca. Strujnim udarom ga zoveš. Smejem se svaki put kad to kažeš. Zašto ne koristiš pravu reč ne znam i ne pitam. Gotovo da te nikad ništa i ne pitam. Imam te na tih sat-dva koliko nam zakon dozvoljava i meni je to dovoljno. Šta radiš posle i šta radim posle – ne razgovaramo.

Dremaš li u kutu sobe, rešavaš li nerešive matematičke probleme – ne pitam se. Možda odlaziš u fabriku gde skidaju podatke sa tebe, učitavaju šta volim i kako se osećam dok sam sa tobom. Razmišljam o tome ponekad, ali odmah potisnem takve misli, jer me vredaju. A ja ne želim da me vređaš.

Stoga te danas, po prvi put od kad se znamo, molim – nemoj se tuširati pošto se rastanemo. Znaj da volim tvoj metalni miris na sebi i volim da se prisećam, dok ga udišem, kuda je sve lutala tvoja nevaljala ruka tog dana. Volim da te zamišljam na sebi i prisećam se šta si mi sve govorio u pauzi između dva poljupca, dva koitusa. Volim da, pošto umorna od našeg susreta dođem kući, dodirujem ona mesta koja su još uvek začinjena tvojim mirisom. Zato ne volim da razmišljam o tome gde si i šta radiš kad mene nema. Nosiš li me sa sobom do kraja dana, dok se ne isključiš, ili spiraš svaki moj trag čim izadem iz stana. Nemoj spirati moj miris sa sebe, nemoj odmah otreti trenutke koje smo proveli zajedno, jedine trenutke slobode koji su nam preostali. Molim te, miriši na mene danas.

Umorno

Umorno sam -
pomisli more i
zapljusnu stene.

Slušam prirodu

Sedim i slušam
prirodu. Bajke
mi pripoveda.

Sunčano jutro

Sunčano jutro.
Kvarim tišinu
kijanjem.

Vrba sanja

Vrba sanja da
je manja – ne bi li u
san stala.

Usamljena na nebū

Usamljena na
nebu stojim. Čoveka
milujem.

Kako bih

Ne znam kako bih
dovršila svemir.
Poljupcem možda.

Na steni

Na goloj steni
usamljeni cvet viri.
Dragu traži.

Senka u sobi

Senka u sobi,
vraća me u detinjstvo.
Osmeh na licu.

Saksija

Saksija stara
daruje život nov.
Ciklus stvaranja.

O prošlosti

Senku umorno
crkvica baca. O
prošlosti sneva.

NEKOPIRATI

Ikarina

Nikad se nisam slagala sa ograničenjima i pravilima koja nam je Svantovid nametao. Smatrala sam da ako je vilama dao krila, onda celo nebo treba da nam bude dostupno, ne samo jedan njegov deo. Nikad, međutim, nismo smelete da se vinemo do njegovog dvora. Što veće moći to kapriciozni, to sam odavno shvatila, pa sam prestala da razbijam glavu oko toga čemu zabrana.

Vreme je neosetno prolazilo i ja postadoh majka. Pitanja koja sam nekad izbegavala, sad su iznova izranjala i mučila me. Kad sam shvatila da će, ukoliko nešto ne promenim, sopstveno dete vaspitavati onako kako ne mislim da treba i nametnuti joj tuđa ograničenja, odlučih se da se popnem do očevih dvora. Poljubih kćer i poslah je kod dragih sestara da je paze i gledaju, dадох joj poslednje savete pred put i vinuh se u nebo.

Kao vila oblakinja koja je, kako i priliči našem rodu, više vremena provela u vazduhu a manje na zemlji, odnosno oblaku, znala sam za svaku vrstu leta: obrušavanje, lebdenje, poniranje, okomito i strmoglavo jurišanje, ali ništa nije moglo da se poredi sa letom u višim sferama neba. Takvu brzinu, takvu slobodu i moć u krilima nikad nisam osetila i tek mi tad bi jasno zašto nam otac nikad nije dozvoljavao da se popnemo na njegove dvore - da jeste našao bi se neko ko bi ga, davno sebe, svrgnuo sa prestola.

Kad me je ugledao kako mu se približavam sa zaprepašćenjem i strahom je posmatrao koliku sam snagu u krilima dobila. Bio je toliko besan da sam pomislila da će me srušiti istog trena, ali se savlada i sa divljenjem i nevericom posmatraše moj let. Kad bejah nadomak najvišoj kuli, kao da se trgнуo iz sna. Ošinuo me je jednom jedinom munjom. Ona mi sprži krila i ja se istog trena sunovratih na zemlju. Pre nego što će tama večito prekriti moje oči ugledah kako se vile, predvođene mojom čerkom, vinuše put Svantovidovog dvora.

Tamo gde leži srce moje

U času kada sam stigla u grad duvao je, spuštajući vrele poljupce na moj vrat, razdragani maestral, dok je sunce nemilosrdno peklo a jara izbijala iz svakog kamena. Sedoh na ogradu mosta da se odmorim i sagledam lepotu dragog mi srednjovekovnog grada. Volim svaki njegov kamen, svaki luk, ljubim svaku njegovu kuću, krov, ulicu. Ni sama ne znam koliko me je puta dočekao raširenih ruku.

U svojim nedrima krije svako drago mi biće, sve one tetke i teče, strine i stričeve kojima nas život neštedimice obasipa, a koji nisu više među živima. Iako nisam rođena u ovom gradu, opet ga smatram svojim: zbog mirisa kama na nakon letnjeg pljuska, zbog popodnevne omorine, talasa koji se tromo valjaju i udaraju o stenje, zbog svakog zrna peska na plaži.

Okićen bogunvilijama i ponosnim čempresima, zasićen mirisom borova, ulepšan pesmom zričaka, grad mi govori svakim svojim prozorom, balkonom, skulpturom. Prepun je priča za laku noć. Takav mi grad treba da u njemu ostavim kosti. Ne želim, međutim, na bilo kojem mestu da počivam.

Želim da budem blizu mora, želim sunce da me prži i vетар да me povazdan miluje. Takvih mesta u gradu uklesanom u strmu liticu što se uzdiže iznad mora ima na pretek, ali malo je onih koji su u potpunoj osami. Grob želim da mi bude na najnepristupačnijem mestu, a opet da bude vidljiv.

Zato lutam obodom grada i razgovaram sa stenjem i morem, kako bih saznala ko bi me od njih primio. Zgrade čute kao zalivene, dižu krovove, poput noseva, visoko u nebo i ne želete da prozbore ni reč. Trgovi ih verno slušaju pa mi umesto odgovora peku stopala, dok mi niski zidovi uskraćuju preko potrebnu hladovinu. Sunce je u zenitu. Osećam kako mi se kapi znoja slivaju niz leđa i butine i natapaju odeću. Vreme je da pronađem odgovarajuće mesto.

Izlazim iz grada, spuštam se stepenicama do male luke i sedam na vreli mol. Talasi mi miluju stopala i sneno me mame. Posmatram oštru, golu stenu što se uzdiže tačno preko puta grada i osmehujem se pobedonosno: to je dobro mesto za moj novi dom.

Osvořcem se. Nema nikog u blizini. Čak je i vetr stao. Skidam sa sebe odeću i skačem u toplo more. Radosno me prihvata, gricka vrhove prstiju i ljubi usne. Slana voda mi prija, odavno je nisam osetila na koži. Dok plivam ka stenju sunce mi se toplo osmehuje, ulazi u oči i kao da pita: „Kuda ćeš?“ Sklapam oči i nastavljam da plivam. Ubrzo osećam tlo pod nogama - oštro mi se useca u stopala i dlanove, ali ne marim.

Izlazim na obalu i čekam da se osušim. Sunce mi miluje telo i osećam kako dobijam novu snagu. Krećem na poslednji uspon. Oštro trnje zabada mi se u ruke i noge, ali ga ne primećujem - hitam ka vrhu. Sve me živo bodri: damari u meni, strma stena, plavo nebo bez i jednog oblačka. Ispružih se po golom stenju na samom vrhu i stadoh da osluškujem udarce srca u grudima. I ono je slavilo dolazak.

Sunčevi zraci plazili su po meni, dok je nemiran vetr umirivao njihove poljupce. Ležala sam na goloj steni sve dok je nije prekrila tama. Mora da sam pala u san, jer nisam ni osetila kad mi se prva stena usekla u kožu.

Mišići su počeli da mi se koče, ali se nisam pomerala, samo sam ležala i čekala. Useci su postajali sve dublji a potoci krvi sve širi. Stena me je prihvatila. Osmehnuh se zadovoljno i zatvorih oči. Još malo pa će izaći mesec i zvezde. Dotle ću izdržati.

A u zoru, kad se sunce bude probilo iza oblaka nad uzavrelim srednjovekovnim gradom, samo će galebovi, te neumorne morske ptice, primetiti da je stena preko puta grada postala za jedan blještavo beli kamen viša.

Usamljena

Tog dana kada se pojavila na oštrim stenama koje se okomito uzdižu iznad mora, nisam išao na posao. Nisam se osećao dobro, pa sam uzeo nekoliko dana slobodno. Prehlada u primorskom gradu na pragu zime nije baš poželjna stvar.

Turisti su retki u ovo doba godine, gotovo da ih ni nema. Dolaze samo oni koji moraju. Nije mi, međutim, zbog toga zapala u oči. Kako rekoh, desi se da i u ovo nemilo doba godine sretnem ili ugledam turistu, ali ni jedan od njih, bar do sad, nije stajao na stenama dok je duvao jugo i netremice posmatrao pučinu.

Pomislio sam da će se zasititi prizora, ali kad sam je i sutradan i jutro posle toga ugledao na istom mestu, zabrinuo sam se. To je značilo samo jedno – bežala je, da l' od sebe il' od nekog drugog, nisam mogao da znam.

Kako su dani promicali tako je postala sastavni deo pejzaža. Dolazila je zorom i ostajala do večeri. Da li je jela, pila, da li se odmarala - nisam znao. Ipak bi bilo previše kad bih je još i pratio. Dovoljno je bilo što sam je s vremena na vreme posmatrao iz udobnosti toplog doma.

Poslednjeg dana bolovanja nisam, međutim, mogao više da izdržim. Skuvao sam kafu i sipao je u termos, napravio nekoliko sendviča, spakovao ih u torbu i uputio se na plažu.

Nije osetila da joj se približavam sve dok nisam spustio torbu na obližnje kamenje. Poskočila je poput preplašene srne, okrenula se i pogledala me prestravljeni. Nije bilo suza u njenim očima. Lice joj je bilo hladno poput kamena na kojem je stajala.

Ne osmehuje se ni suncu, ni mesecu, još manje zvezdama, pomislih. Koliku li to tugu nosi u sebi? Sevnula je očima kad sam napravio prvi korak. Osmehnuo sam se i prišao bliže. Neznanka je napravila korak unazad i našla se na samoj ivici. Nije imala kud.

Prišao sam joj sasvim blizu, neprekidno se osmehujući. To joj, prirodno, nije umanjilo strah – očima je tražila izlaz, ali već beše kasno. Zagrlih je čvrsto i privih na grudi. Divlje se branila, udarala me po grudima i grizla za mišice, ali nisam popuštao stisak.

Naposletku se umirila i opustila u mom naručju. Kolena su joj klecnula, kao da je u trenutku izgubila svu snagu u nogama. Zagrlila me je jako i zaridala. Nisam progovorio ni reč. Grlio sam je i mazio po kosi, nežno je njišući. Plakala je bez prestanka sve do zore.

PR
DIOGEN pro kultura
<http://www.diogenpro.com>